

El restabliment del català com a llengua oficial per la Constitució i els Estatuts d'Autonomia de Catalunya, de la Comunitat Valenciana i de les Illes Balears ha comportat la reincorporació amb plena força de la llengua catalana a les activitats jurídiques.

Perquè es consolidi el procés de generalització del català en matèria jurídica, cal adoptar mesures d'impuls, afavoridores i prestigiadores del seu ús, però també resulta indispensable la configuració d'un model definit de llenguatge jurídic.

El Col·legi d'Advocats de Barcelona ha esdevingut capdavanter en aquesta tasca amb la constitució d'un Seminari de documentació jurídica en català, que ha estat el responsable de l'elaboració d'obres tan significatives com els *Cinquanta documents jurídics en català* (1976), el *Vocabulari jurídic castellà-català català-castellà* (1978) o el *Syllabus processal civil i formularis* (1984). A aquest important treball del Col·legi d'Advocats de Barcelona cal afegir el d'altres institucions, que han dedicat també un esforç destacat al llenguatge jurídic. Donem-ne algunes dades. El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha establert (Decret 41/1986, de 13 de febrer, DOGC núm. 661) la Comissió assessora del llenguatge administratiu, adscrita a la Direcció General de Política Lingüística i que dictamina sobre qüestions diverses relacionades amb el llenguatge administratiu i jurídic (en aspectes termino-

lògics amb l'aprovació prèvia del Consell Supervisor del TERMCAT, organisme vinculat a l'Institut d'Estudis Catalans). D'altra banda, el Departament de Justícia i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya han promogut cursos i publicacions (com la *Introducció al llenguatge jurídic*, 1986) sobre llenguatge jurídic. L'Editorial Bosch, amb el suport del Departament de Justícia i sovint també de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, ha creat una col·lecció de reculls normatius que inclouen, a més de legislació catalana, la regulació bàsica de l'Estat traduïda al català (legislació administrativa, civil, criminal, laboral, mercantil, etc.).

En el marc d'activitats que m'he limitat a esbossar i que no detallo perquè en resultaria una extensa enumeració de dades, cal inserir la publicació del *Diccionari jurídic català*, que avui ressenyem i amb el qual el Col·legi d'Advocats de Barcelona culmina la labor iniciada amb el Seminari de documentació jurídica en català i retroba la fita que va significar l'any 1934 el valuós *Vocabulari jurídic català* de Rafael Folch i Capdevila i Lluís G. Serrallonga i Guasch, editat també pel Col·legi d'Advocats de Barcelona.

El *Diccionari jurídic català* és obra d'un extens i selecte consell de direcció (Osvald Cardona, Joan Carreras, Lluís Figa, Josep M. Puig i Salellas, Eduard Sagarra, Josep Lluís Sagarra i Josep M. Vilaseca), d'un

equip de revisió constituït per distingits professors universitaris (Antoni Bayona, Alegria Borràs, Ramon Casas, Antoni Font, Miquel Martín, Francesc Ramos, Julià Torres i Carles Viver) i d'un competent redactor (Oleguer Torra).

El *Diccionari jurídic català* és una publicació d'una utilitat evident, d'una acurada doble presentació (amb una edició més senzilla, de butxaca) i d'una indiscutible riquesa. Hi trobem, amb les limitacions exposades a la introducció (no s'hi inclouen termes jurídics en desuetud, només s'hi inclouen verbs que són molt característics del llenguatge jurídic, etc.), aproximadament 3.000 entrades, que sovint contenen diverses subentrades (per exemple a l'article *bé* hi ha 21 subentrades), amb definicions minucioses, potser en algun cas excessivament enciclopèdiques, i amb els equivalents de l'entrada (no de les subentrades) en castellà, francès, italià. A la fi del diccionari (pp. 21-329) el llibre conté uns vocabularis de termes jurídics castellà-català (pp. 333-389), francès-català (pp. 391-445) i italià-català (pp. 447-495).

En una obra tan ambiciosa com la que ressenyem, és natural de trobar-hi aspectes opinables. Potser se'n podrien suprimir entrades o subentrades com *bàndol*, *bandola*, *capacitació*, *capitalisme*, etc. Hi ha alguns petits problemes d'ordre alfabètic de les entrades, per exemple *ban-balanç*, *companyia-commutació*. Potser hi faltin alguns termes, per exemple *avalista*, *boicot*, *cartipàs*, etc. Tal vegada hauria estat convenient de tenir més en compte les normes i recomanacions sobre terminologia de la *International Standardization Organisation*. Etc.

Aquestes observacions, però, no ens han de distreure de l'extraordinari valor de les aportacions fetes en l'obra i de l'ingent esforç de reflexió, d'incorporació de recerques recents i de sistematització que s'hi observa.

El *Diccionari jurídic català* mereix el nostre agraïment i la nostra felicitació, amb el convenciment, a més, que la seva difusió entre els professionals del Dret constitueix un avenç substancial en l'establiment del llenguatge jurídic català actual i en la progressió del seu ús.

Carles DUARTE

Brauli MONTOYA I ABAD, *Variació i desplaçament de llengües a Elda i a Oriola durant l'Edat Moderna*, Institut d'Estudis Juan Gil-Albert de la Diputació Provincial d'Alacant, Alacant 1986, 282 pp., ISBN 84-505-4772-5.

L'obra de Brauli Montoya es basa en la seva tesi doctoral, presentada sobre el mateix tema l'any 1985.

Aquest treball, realitzat a partir de llibres de clavaries, de consells i de processos dels arxius municipals